

Ceacht 9 Níl Sé Cothrom

Chun cuidiú le daltaí eolas agus tuiscint a fhorbairt ar fhadhbanna agus ar idircheangail dhomhanda; agus chun cuidiú leo litearthacht mhothúchánach agus litearthacht chriticiúil a úsáid chun na fadhbanna seo a chíoradh

Ag amharc ar chúiseanna struchtúracha na bochtaineachta agus na héagothroime

Ag smaoineamh go criticiúil faoi fhadhbanna domhanda

Ag feabhsú tuiscena s'acu ar an dóigh a bhfuil siad nasctha le chéile ag

córais dhomhanda

Ag forbairt feasachta s'acu ar na freagairtí mothúchánacha, físiúla agus cognaíocha a bhíonn acu ar na fadhbanna

Ag smaoineamh faoi agus réitigh cruthaitheacha agus á gcur in iúl

Acmhainn Tacaíochta Ceachta 8: *Tráth na gCeist na hÉagothroime*

Acmhainn Tacaíochta Ceachta 9: *An Duine is Mó de Dhíth ar an Domhan*

Pinn luaidhe daite / Marcóirí

Na Crúiscíní Intinne a rinneadh i gCeacht 4

Físeán Youtube - For the Heroes A Pep Talk for Kid President le SoulPancake

Gníomhaíocht 1: 30 nóiméad

Gníomhaíocht 2: 30 nóiméad

Naisc leis an Chreat Foghlama don dalta

1. Ag forbairt Eolais agus Tuiscena ar Fhadhbanna Áitiúla agus Domhanda
2. Ag foghlaim Scileanna agus Luachanna chun na nithe seo a leanas a shealbhú:
  - o Smainteoireacht Chriticiúil
  - o Litearthacht Mhothúchánach
  - o Meiteachognaíocht
  - o Meon Forbartha: Dearcthaí agus aigní
  - o Luachanna Uilíocha

Gníomhaíocht 1

- Cuir Ceacht 8: Spásárthach an Domhain i gcuimhne do na daltaí agus iarr orthu cuimhneamh ar an ghníomhaíocht iomlán

Ceisteanna spreagthacha

- An cuimhin leat cá raibh tú i do shuí ar an Spásárthach?
  - An cuimhin leat cad é mar a mhothaigh tú faoi sin?
  - An cuimhin leat cad é mar a shíl tú go raibh an Spásárthach bainte leis an saol mar atá?
  - Mínigh do na daltaí go mbeidh siad ag foghlaim níos mó faoin dóigh a bhfuil an Spásárthach nasctha le cúrsaí sa saol mar atá
  - Mínigh go ndéanfaidh siad Tráth na gCeist fíor nó bréagach (Thig leis an mhúinteoir an rang a roinnt ina bhfoirne nó iarraidh ar na daltaí á dhéanamh leo féin)
  - Ba chóir don mhúinteoir na ceisteanna ó Acmhainn Tacaíochta Ceachta 8: ‘Tráth na gCeist na hÉagothroime’ a scairteadh amach
  - Nuair atá an Tráth na gCeist críochnaithe, ba chóir don mhúinteoir réimse mioncheisteanna a chur orthu
- ## Ceisteanna spreagthacha
- Ar chuir cuid ar bith de na fíricí ón tráth na gceist iontas ort?
  - An dóigh leat go bhfuil sé cothrom go bhfuil an mhéid sin maoin ag an 1% is saibhre? Cad chuige / Cad chuige nach dóigh leat?
  - An dóigh leat gur chóir do chorparáidí móra níos mó cánach a íoc? Cad chuige / Cad chuige nach dóigh leat?
  - Ar chóir do chorparáidí móra praghas cothrom a íoc le feirmeoirí? Cad chuige / Cad chuige nár chóir?
  - Cé ba chóir a bheith freagrach i do bharúil, as an domhan a dhéanamh cothrom do gach duine?
  - Cén sórt spion a chuireann an domhan míchothrom seo ort?
- Ag an phointe seo, ba chóir don mhúinteoir aird na ndaltaí a dhíriú ar na ‘Crúiscíní Intinne’ a rinneadh i gCeacht 4. Ba chóir don mhúinteoir iarraidh ar na daltaí cuimhneamh ar smaointe, ar mhothúcháin agus ar mhothaithe s’acu faoin domhan míchothrom. Ba chóir dóibh croitheadh a bhaint as a gcrúiscíní intinne. Agus an gealra ag socrú, ba chóir dóibh a n-aird a dhíriú ar smaointe, mothúcháin agus mothaithe s’acu agus ligean dóibh socrú leis an ghealra. Is féidir an cleachtadh seo a athdhéanamh nuair is gá. Is é an rud is tábhachtaí do na daltaí ná ligean dóibh ‘aird a thabhairt’ ar fhreagairtí mothúcháin, fisiciúla agus cognaíocha s’acu ar na ceisteanna éagsúla seo

Gníomhaíocht 2

- Roinn an rang i ngrúpaí de thriúr nó cheathrar, agus mínigh dóibh go mbeidh siad ag cruthú ‘An duine is mó de dhíth ar an domhan’
- Tabhair Acmhainn Tacaíochta Ceachta 9 do gach grúpa

Treoracha

- Smaoinigh faoina bhfuil foghlamtha agat faoinár ndomhan míchothrom
- Samhlaigh gur féidir leat ‘an duine is mó de dhíth ar an domhan’ a chruthú. Thig leis an duine seo bheith ina sárlaoch a bhfuil na tréithe agus na cumhachtaí riachtanacha acu chun an domhan a dhéanamh níos cothroime do gach duine
- Nuair atá na grúpaí críochnaithe, thig leo a sárlaoch féin a thaispeáint don chuid eile den rang
- Thig leat an rang a chríochnú le Físeán Youtube For the Heroes A Pep Talk for Kid President le SoulPancake